

GLOSSARIY

11.2 Odamning ayirish sistemasi

1. **Ayirish sistemasi** – organizmdan ortiqcha va zararli moddalarni chiqarib yuboruvchi tizim.
2. **Metabolizm mahsulotlari** – modda almashinuvi natijasida hosil bo‘ladigan chiqindilar.
3. **Siydik ajralishi** – organizmdan suyuq chiqindilarni chiqarish jarayoni.
4. **Buyrak** – qonni filtrlab, siydik hosil qiluvchi asosiy a‘zo.
5. **Nefron** – buyrakning tuzilish va funksional birligi.
6. **Siydik yo‘llari** – siydikni tashqariga olib chiqadigan yo‘llar majmui.
7. **Siydik pufagi** – siydik vaqtincha to‘planadigan a‘zo.
8. **Siydik chiqarish kanali** – siydikni tashqariga chiqaruvchi yo‘l.
9. **Filtratsiya** – buyrakda qondan zararli moddalarni ajratib olish jarayoni.
10. **Qayta so‘rilish** – foydali moddalar va suvning qonga qaytishi.
11. **Sekreksiya** – zararli moddalarni faol ravishda siydikka o‘tkazish.
12. **Ter bezlari** – ter ishlab chiqaruvchi bezlar.
13. **Ter ajralishi** – ter orqali suv va tuzlarning chiqarilishi.
14. **Teri orqali ayirish** – ter bezlari yordamida chiqindilarni chiqarish.
15. **O‘pka orqali ayirish** – karbonat angidrid va suv bug‘ining chiqarilishi.
16. **Jigar** – zaharli moddalarni zararsizlantiruvchi a‘zo.
17. **Ammiak** – oqsil almashinuvida hosil bo‘ladigan zaharli modda.
18. **Mochevina (urea)** – ammiakdan hosil bo‘ladigan kamroq zaharli modda.
19. **Suv-tuz muvozanati** – organizmdagi suv va tuzlar nisbatining saqlanishi.
20. **Gomeostaz** – organizm ichki muhitining barqarorligini saqlash jarayoni.